

N.F.S. Grundtvigs prædiken Mariæ bebudelsesdag

Taler

Nikolai Frederik Severin Grundtvig
Forfatter, teolog, digter

Dato

13. marts 1864

Sted

Vartov Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 1, vers 26-38

1 *Du skal føde en Søn og kalde ham Jesus ved Navn, og stor skal han være og kaldes den allerhøjestes Søn, og Gud skal give ham hans Fader Davids Stol, og han skal herske over Jakobs Slægt evindeligt, saa der skal ingen Ende være paa hans Kongedømme!*

5

Dette var, som vi atter hørte efter Dagens Evangelium, Engelen Gabriels Melding til den velsignede blandt Kvinderne, som vi vel ingenlunde med Papisterne vil eller tør kalde Guds Moder eller Himlens Dronning, men som vi dog med alle kristne Slægter maa prise salig, kalde Himlens og Aandens Brud og den ypperste Konge-Moder paa Jorden, Kvinden efter Guds Hjærte, i hvis Sæd, 10 lige som i Abrahams, alle Jorderigs Slægter skulde velsignes.

Hoved-Sagen er imidlertid, at vi har Troen paa Jesus, Guds og Maries Søn, svarende til Jesus-Navnet som Verdens Frelser, den mageløse Guds salvede, 15 Kristus, Messias, ja som en virkelig nærværende udødelig Konge paa Jorden saa vel som i Himlen, og Tro paa hans Folk og hans Rige hernede, lige saa virkelige, som noget Verdens-Folk og Verdens-Rige, skjønt de, som han selv har sagt, ikke er af denne Verden. Paa denne Tro kommer det nemlig an, om den kristne Menighed skal føle sig som et Guds-Folk, der baade har en sejersalig Helt i sin 20 Spidse, og har et dejligt og frugtbart Land, som flyder med Mælk og Honning, at bebo, og som forsvarer sig selv mod sine og sin Konges ugudelige og uforsonlige Fjender. Og med denne Tro hænger det endnu for det meste kun maadelig sammen, da den saakaldte Kristenhed i langsommelig Tid har været delt mellem den papistiske Vantro: at Kristi Rige var et Rige af denne Verden 25 med Paven i Rom til selvraadig Statholder i Kongens Fraværelse, og den skriftkloge Vantro: at Kristus-Riget laa i Luften eller i Maanen, og havde kun en Skygge paa Jorden, som de skriftkloge skulde opmaale, aftegne og forsvare, især

mod dem, der sværmede for et virkeligt Jesu Kristi Kongedømme, Folk og Rige,
30 det være sig af verdslig eller aandelig Art.

Under disse Omstændigheder hører der nu vel aabenbar en vis højere Grad af
aandelig Oplysning og Sjælestyrke til, paa Trods baade mod den haandfaste og
den luftige Betragtning af Vorherres Jesu Kristi Kongedømme, Folk og Rige, og
35 til Trods for Tvivlenes Mangfoldighed, at bekjende, bevare og forsvare Troen
paa Vorherres Jesu Kristi kongelige, hans Menigheds folkelige og hans Riges
virkelige Nærværelse med Aand og Liv, som vel usynlige for Verden, men dog
kjendelige for alle dem, der er af Sandhed og har Øren at høre med, som Herren
selv har sagt: jeg er dertil født og kommet til Verden, at jeg skal give Sandheden
40 Vidnesbyrd, og hvo som er af Sandhed, hører min Røst.

Da nu imidlertid Gud i Naade har ladet Lyset gennemskinne Mørket og
skjænket os en hjærtelig Oplysning om Guds Herlighed i Jesu Kristi Aasyn, saa
giver han os daglig mere Sjælestyrke til at trodse Fjenden og til frit at udraabe
45 Kjendemærkerne paa Vorherres Jesu Kristi aandelige Kongedømme, Folk og
Rige, som kun er skjulte for dem, der, som Herren siger, ikke kan høre Guds
Ord, fordi de er ikke af Gud.

Ja, kristne Venner, vi siger frit, at i Navnet Jesus Kristus, som udgaaet af Guds
50 Mund, farer den allerhøjestes Søn paa Aandedrættets Vinger gennem Tiderne
som Frelser-Kongen, salvet med Guds Aand, til i Ord og Gjærning at give
Naaden og Sandheden Vidnesbyrd, til at bære de fattige i Aanden det glædelige
Budskab om de sønderknuste Hjærter Helbredelse, de blindes Oplysning og
Fangernes Løsladelse, ja, til almægtig at udraabe og indskyde Guds liflige
55 Gyldenaar med al Gælds Eftergivelse, al Trældoms Ophør og al Jordens
Hjemfald til Odelsmanden. Derfor skal enhver, der troende paakalder Jesus
Kristus-Navnet, som det lyder i Guds Søns Menighed, finde ham nærværende
og herskende midt imellem sine Fjender, med al Magt i Himlen og paa Jorden,
og kommet til Verden ikke for at dømme, men for at frelse Menneske-Livet.

60 Og Kjendemærket paa hans Menighed som det aandelige Guds-Folk, det er, som
hos alle ægte Folk, Modersmaalet, og deres særegne Indstiftelser og Leve-Regler,
altsaa Tros-Bekjendelsen og Indstiftelses-Ordene ved Daaben og Nadveren; thi
den frivillige Tros-Bekjendelse, som udtrykker det Kristus-Evangclium, der er
65 Guds Kraft til Frelse for alle troende, det er aabenbar Guds-Folkets aandelige
Modersmaal, ligesom Gjenfødselsens Bad og Sjæle-Mættelsens Bord i Guds-

Ordet, Jesus Kristus, udgjør Saliggjørelsens Orden, føder, opholder og kroner
det kristelige Folkeliv i Tro og Haab og Kjærlighed til alle Tider og under alle
70 Himmel-Egne. Og endelig er Kjendemærket paa det kristelige Guds-Rige, hvori
Jesus Kristus er den udødelige Konge og hvori hans Folk finder Vederkvægelse
og Hvile, unægtelig den sande Kristen-Jord, skjult for Verdens Øjne, men, som
et gjenfødt Paradis, aabenbart for de gjenfødte, som kan se Guds Rige, frugtbart
75 paa Retfærdighed, Fred og Glæde i den Helligaand, altsaa det ny Menneske-
Hjærte, skabt af Jordens Støv ligesom det gamle, og ligesom Kvinde-Sædens og
Marie-Sønnens Hjærte det eneste jordiske, hvorpaa den himmelske Fader
værdiger at fæste Øje, som skrevet staar: Mennesket ser paa det iøjnefaldende,
men Gud ser paa Hjærtet.

80 Ja, kristne Venner, saaledes fremstiller vi frit og aabent Guds Naades
Husholdning paa Jorden i hele sin vidunderlige, men livsalige Sammenhæng, saa
Gud Fader skjænker os sin enbaarne Søn, Jesus Kristus, til Frelsers Konge; selv
føder og opføder Sønnen sit Folk med sit Ord, og Faderens Aand, som udsendes
af ham, skaber, udbreder, forsvarer og lyksaliggjør, som den allerhøjestes Kraft,
85 hans aandelige Rige, og det bliver alt sammen lige sandt, virksomt og kjendeligt,
skjønt den vantro Verden hverken kan se eller kjende det, fordi den, som Herren
selv har forudsagt, hverken kjender Faderen eller Sønnen eller Aanden, som
udretter alt i os alle.

90 Derfor være den hellige Treenighed, til hvis Navn og i hvis Navn vi er alle døbte,
frit bekjendt, forkyndt og lovsunget evindeligt i Jesus-Kristus-Navnet, hvori der
alene er Frelse, Helbredelse og evigt Liv for Menneskens Børn! Halleluja, Amen,
ja, Amen!

95

Kilde

N. F. S. Grundtvigs Sidste Prædikener i Vartov Kirke 1861-72, et Udvalg ved C. J. Brandt, Vol 1. København: Karl Schønbergs Forlag, 1880. Digitalisering: Det Kgl. Bibliotek

Kildetype

Dokumentation i bogværk

100

Tags

Den anden slesvigske krig 1864, Første tekstrække, Mariæ bebudelsesdag, Prædiken, Prædikener fra 1800-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/n-f-s-grundtvigs-praediken-mariae-bebudelsesdag>

105